

Raadsbrief beantwoording schriftelijk overleg-vragen

Datum 16 juni 2026

Onderwerp Beantwoording schriftelijk overleg-vragen over raadsbrief Tijdelijke opvanglocatie vluchtelingen

Versienummer 1

Portefeuillehouder Anja Roelfs

Bijlagen

1. Geheim memo afgevalen locaties préverkenning

Openbaarheid

X Openbaar, met uitzondering van bijlage 1 (geheim tot 16 juni 2031)

Geheim

Ontwerp besluit

De raad wordt voorgesteld kennis te nemen van de beantwoording van de schriftelijk overleg-vragen over de tijdelijke opvanglocatie vluchtelingen.

Datum 8 juni 2026

Inleiding

Op 13 mei jl. hebben de fracties van Swollwacht, VVD, CDA, Stadspartij en Fractie Bijleveld en FvD schriftelijk overleg-vragen gesteld over de raadsbrief Tijdelijke opvanglocatie vluchtelingen.

Kernboodschap

Vragen Swollwacht

1. *Op welke wijze worden de uitgangspunten van HANZA! in dit traject precies toegepast? Op welke wijze is/wordt HANZA! met hen gecommuniceerd?*

We werken volgens de drie fasen van Hanza! Voor dit traject is een participatieplan opgesteld volgens fase 1 van Hanza! waarin omschreven staat wat de participatieruimte en vraag is, de kaders, de actoren, wie het besluit neemt. Over de meest passende wijze van participatie is onder andere afstemming geweest met het COA en wijkmanagers. Of inwoners over het participatieplan kunnen meedenken, verschilt per thema. In het geval van een verkenning voor (tijdelijke) asielopvang start de participatie in fase 2.

In Fase 2 van Hanza! halen we op basis van de participatievraag op wat mensen belangrijk vinden. Omwonenden en andere belanghebbenden kunnen meedenken over hoe een locatie succesvol kan zijn op die plek. Hiermee dragen ze bij aan de invulling van de 7B's. Het college maakt een afweging van deze 7B's en legt het besluit voor aan de gemeenteraad.

De participatieruimte, kaders e.d. worden actief aan de deelnemers gecommuniceerd via een Hanza A4tje. Op maximaal één A4tje wordt inzichtelijk gemaakt: Wat het onderwerp van het participatietraject is; Waarover deelnemers (wel en niet) participeren; Wat het tijdsplan van het participatietraject is; Wat de mate van beslissingsbevoegdheid van de betrokkenen (op de diverse onderdelen) is en wie uiteindelijk beslist; Wat er met de uitkomsten van het participatieproces wordt gedaan en welke afwegingen daaraan ten grondslag liggen; En op welke wijze dit wordt teruggekoppeld. Ook tijdens de bijeenkomsten en op de website wordt aangegeven hoe het participatieproces volgens Hanza! verloopt.

Om de uitgenodigde omwonenden en andere belanghebbenden die dit willen de mogelijkheid te geven mee te doen, is het zowel fysiek als digitaal mogelijk om mee te denken.

In fase 3 zal de opbrengst verwerkt worden in een participatiejournaal en worden teruggekoppeld.

2. *Op basis van een aantal harde eisen zijn in de préverkenning meerdere locaties afgevallen. Welke locaties betreft dit en wat zijn die eisen geweest?*

In de (vertrouwelijke) préverkenning is stadsbreed gezocht naar mogelijkheden voor een tijdelijke locatie. Hierbij zijn zowel instapklare locaties, zoals hotels of cruiseboten, als te (ver)bouwen locaties meegenomen. Denk hierbij aan kantoorpanden en lege kavels. Er zijn voor deze specifieke verkenning naar een tussentijdse opvang een aantal harde eisen waar locaties aan moeten voldoen om als mogelijk aangemerkt te worden:

- Beschikbaarheid: de locatie moet tijdig beschikbaar zijn;
- Realiseerbaarheid: de locatie moet kunnen worden ingericht voor tijdelijke bewoning vanaf 1 februari 2027;
- Nutsvoorzieningen: deze moeten aanwezig zijn of tijdig gerealiseerd kunnen worden;
- Capaciteit: geschikt voor 300 bewoners, onder wie ook gezinnen;
- Zelfredzaamheid: bewoners moeten zelfstandig kunnen koken en wassen.

Datum 8 juni 2026

Op artikel 5.1 lid 2 sub b (De bescherming van de economische of financiële belangen van de staat en andere publiekrechtelijke lichamen) en sub i (het goed functioneren van de gemeente Zwolle) van de Wet open overheid kunnen wij geen openbare uitspraken doen over welke concrete locaties zijn onderzocht. Dat zou namelijk het proces en doel van préverkenningen verstoren. Het zijn dat locaties die nu zijn afgevallen voor deze specifieke zoektocht, op een later moment voor een andere zoektocht naar opvang, opnieuw in beeld komen. Dit creëert enerzijds mogelijk onduidelijkheid bij omwonenden en anderzijds kan het onze financiële belangen (en/of die van het COA) schaden in (latere) onderhandelingen met een grond- of pandeigenaar. De afgevallen locaties staan beschreven in bijlage 1: geheim memo afgevallen locaties préverkenning welke onder geheimhouding (tot 16 juni 2031) gedeeld wordt met de raad.

3. *Als het COA geen mogelijkheid ziet tot een sluitende businesscase te komen voor een opvang van minder dan 300 bewoners wordt de gemeente mogelijk gevraagd zelf een bijdrage te doen. Hoe duidt het College dit? Waaruit wordt zo'n bijdrage betaald en wat zijn de verwachte kosten?*

Voor een tijdelijke opvanglocatie zijn de kosten relatief hoog. Er moet voor korte tijd op- en afgebouwd worden. Wanneer wij kleinschalige(re) opvang (kleiner dan 300 plekken) wensen in Zwolle, krijgt het COA de business case niet sluitend. Er is voor dit scenario op dit moment geen geld gereserveerd. Het COA werkt in de formele verkenning de business case verder uit, waardoor er op dit moment nog geen inzicht gegeven kan worden in de verwachte kosten. We verwachten de formele verkenning in september af te ronden.

4. *Als de gemeente Zwolle door de minister wordt verplicht tegemoet te komen aan de landelijke urgentie, en de minister gaat zelf locaties aanwijzen, hoe gaat dat er precies uitzien? Welke locaties denkt het College dat de minister dan voor ogen heeft? Spelen hier ook de harde eisen mee en die van het COA?*

De Minister zal bij een aanwijzing (of: indeplaatsstelling) als toezichthouder op kosten van de gemeente alle nodige stappen zetten om de vereiste opvangplekken mogelijk te maken. Hierbij is hij ook bevoegd om besluiten te nemen die normaal gesproken de bevoegdheid zijn van de gemeenteraad en het college. Er kan dan geen gemeentelijke afweging worden gemaakt over wenselijkheid en kansrijkheid van een bepaalde locatie. We weten niet welke locaties de minister dan voor ogen heeft. Wel zal ook de minister zich in zo'n geval aan het geldende wettelijke kader moeten houden dat geldt voor de realisatie en inpassing van een opvanglocatie. Over de rol van het COA en precieze invulling van een indeplaatsstelling is nog niets te zeggen.

5. *Wat is bij aanwijzing door de minister precies het verschil in participatie met hoe het nu gaat?* Omwonenden en andere belanghebbenden kunnen nu meedenken over hoe een locatie succesvol kan zijn. Hiermee dragen ze bij aan de invulling van de 7b's. Het college maakt een afweging van deze 7B's en legt het besluit voor aan de gemeenteraad. Wanneer de minister een indeplaatsstelling oplegt en een locatie aanwijst voor opvang, kan er niet worden meegedacht over de invulling van de 7b's en kunnen het college en de raad deze afwegingen niet meenemen in het uiteindelijke locatiebesluit. Het verschil voor inwoners is dus dat ze geen input kunnen meegeven op de 7B's. Participatie over een succesvolle realisatie van de

Datum 8 juni 2026

aangewezen locatie is nog steeds mogelijk.

6. *Hoe ziet het verschil in regie eruit? Om precies te zijn: welke regie heeft de gemeente Zwolle nu en waar liggen de mogelijkheden voor inwoners om te participeren anders dan als de minister een locatie aanwijst?*

De Minister zal bij een aanwijzing (of: indeplaatsstelling) als toezichthouder op kosten van de gemeente alle nodige stappen zetten om de vereiste opvangplekken mogelijk te maken. Hierbij is hij ook bevoegd om besluiten te nemen die normaal gesproken de bevoegdheid zijn van de gemeenteraad en het college. Er kan dan geen gemeentelijke afweging worden gemaakt over wenselijkheid en kansrijkheid van een bepaalde locatie. Het verschil voor inwoners is dat ze geen input kunnen meegeven op de 7B's. Participatie over een succesvolle realisatie van de aangewezen locatie is nog steeds mogelijk.

7. *Welke invloed kunnen inwoners niet meer uitoefenen als de minister locaties aanwijst in plaats van de gemeente?*

Inwoners kunnen geen input meegeven op de 7B's, wanneer de minister een locatie aanwijst. Participatie over een succesvolle realisatie van de aangewezen locatie is nog steeds mogelijk.

Vragen VVD

1. *Hessenpoort III zou op dit moment in uitgiftefase zitten en volgens de wethouder was er veel animo van ondernemers voor de kavels, ook met ambitieuze, circulaire criteria. Wat betekent de eventuele tijdelijke opvang op die locatie voor de toezeggingen of afspraken met die ondernemers? Leidt de keuze voor tijdelijke opvang tot eventueel ontbinden van verkoopcontracten of zijn andere economische effecten of bezwaarprocedures te verwachten?*

De uitgiftestrategie voor Hessenpoort 3 richt zich inderdaad op een duurzame en circulaire ontwikkeling van dit deel van Hessenpoort, de vraag naar bedrijfskavels in Zwolle is groot. De start verkoop van de eerste tranche kavels (6 stuks) was gepland in april. Naar aanleiding van de verkenning naar tijdelijke opvang is deze opgeschoven, er zijn dus nog geen toezeggingen of afspraken met individuele ondernemers hierover. Wel bereiden we parallel aan de verkenning de start van de verkoop van de eerste fase verder voor. De eerste tranche kavels op Hessenpoort 3 kan in principe ook uitgegeven worden wanneer Hessenpoort 3 als locatie voor tijdelijke opvang uit de verkenning komt. Ruimtelijk gezien zitten deze twee ontwikkelingen elkaar niet in de weg. Wel is er vanuit de verkoopbaarheid het risico dat de tijdelijke opvang op deze locatie ervoor zorgt dat er minder animo voor de kavels is (zie [ook Informatie locatie en 7B's Hessenpoort 3](#)).

2. *Retail lijkt voorlopig niet mogelijk op de locatie Voorsterpoort vanwege aansluitproblemen door netcongestie vanuit Enexis. Voor de invulling van deze kavel heeft een marktconsultatie plaatsgevonden in 2025. Welke ideeën zijn in deze marktconsultatie verzameld? Wanneer zou hierover een aanbesteding worden opgestart om te voorzien of de partijen uit de marktconsultatie op deze kavel wilden inschrijven? M.a.w. met welke termijn had de gemeente rekening gehouden dat deze kavel onbenut zou blijven?*

De marktconsultatie is gehouden in de tijd dat er nog mogelijkheden waren om een kleinverbruikaansluiting aan te vragen. In de marktconsultatie is met verschillende partijen gesproken over de mogelijkheden. Hieruit komt het beeld dat ontwikkeling en realisatie nog

Datum 8 juni 2026

steeds haalbaar is (met kleinverbruikaansluiting), echter wordt dit wel complexer. Oplossingsrichtingen bestaan uit (een combinatie van) het verminderen van het benodigde elektrische vermogen en meer isolatie (conform handreiking netbewust bouwen), het aangaan van samenwerkingen voor het uitwisselen van energie, het inzetten van batterijen en energiemanagementsystemen (optimaliseren van verbruik), inzetten van WKO en het mogelijk inzetten van een back-up voorziening (zoals een aggregaat). Wanneer de nieuwe spelregels van de ACM niet waren aangekondigd zou de aanbesteding al zijn gestart, echter door deze nieuwe spelregels wordt opnieuw gekeken naar de uitvraag/aanbesteding. Wanneer de aanbesteding was gestart is de verwachting dat er circa 2 jaar na start aanbesteding kan worden gebouwd. Grofweg zou deze kavel op dat moment voor 2026 en 2027 onbenut zijn. Op dit moment is de aanbesteding voorzien om rond de zomer te publiceren. Wanneer een succesvolle aanbesteding is doorlopen, is de verwachting dat er medio 2028 kan worden gebouwd. Deze termijn is afhankelijk van wanneer de locatie volledig bouwrijp kan worden gemaakt. Indien de locatie wordt ingezet als tussentijdse opvanglocatie, kan deze pas na het opheffen van de opvanglocatie bouwrijp worden gemaakt. Deze volgorde heeft daarmee invloed op de planning.

3. *Op Voorst weten we door een recent werkbezoek dat Scania meer ruimte in de omgeving wenst voor de opslag van vrachtwagens, waardoor ze hun ambities (en daarmee bijdragen aan de groei van de Zwolse economie) kunnen realiseren. Was deze kavel mogelijk ook in beeld voor dat soort ondernemers in het gebied?*
- Nee, deze kavel was en is hiervoor niet in beeld.

4. *Algemene vraag is nog waarom met name kavels (in eigendom van de gemeente) op bedrijventerreinen nu worden voorgelegd. In de brief wordt genoemd dat ook 'lege kavels' zijn verkend maar die af zijn gevallen. Is het bewust dat juist kavels op bedrijventerreinen worden voorgelegd of zijn er andere redenen waarom voor deze tijdelijke voorzieningen juist geen kavels in woongebieden of aan de randen van de gemeente worden voorgesteld?*
- De zoektocht naar een tijdelijke locatie als oplossing tussen het sluiten van de Meeuwenlaan en het openen van de Tippe is complex gebleken in de afgelopen maanden. De perfecte locatie om de bewoners van de Meeuwenlaan tijdelijk onderdak te bieden lijkt niet te bestaan. Uit eerdere zoektochten naar (permanente) opvanglocaties weten we dat wanneer een pand of kavel in gemeentelijk bezit is, we meer regie hebben. We kunnen immers direct met het COA schakelen zonder een derde partij met eigen (financiële) belangen. In de préverkenning hebben we in de hele gemeente gezocht naar mogelijke locaties, zowel in woongebieden, randen van de gemeente, alsook bedrijventerreinen. We hebben daarbij gekeken naar instapklare opties, zoals hotels en (cruise)boten als naar te (ver)bouwen locaties als kantorenpanden en lege kavels. Er zijn voor deze specifieke verkenning naar een tussentijdse opvang een aantal harde eisen waar locaties aan moeten voldoen om als mogelijk aangemerkt te worden:
- Beschikbaarheid: de locatie moet tijdig beschikbaar zijn;
 - Realiseerbaarheid: de locatie moet kunnen worden ingericht voor tijdelijke bewoning vanaf 1 februari 2027;
 - Nutsvoorzieningen: deze moeten aanwezig zijn of tijdig gerealiseerd kunnen worden;
 - Capaciteit: geschikt voor 300 bewoners, onder wie ook gezinnen;

Datum 8 juni 2026

- Zelfredzaamheid: bewoners moeten zelfstandig kunnen koken en wassen. Dat er twee kavels zijn uitgekomen die beide op bedrijventerreinen liggen is daarmee geen bewuste keuze aan de voorkant geweest, maar de uitkomst van een uitgebreid onderzoek in de hele gemeente.

5. *Kunnen enkele van deze locaties nog langer in gebruik blijven dan nu in de brief wordt beschreven, namelijk tot aan de opening van de Tippe? Voorstelbaar is dat ze verlengd worden tot alle wettelijk gewenste opvangplekken in een vaste voorziening kunnen worden gerealiseerd. In dit scenario, welke van deze locaties heeft dan de voorkeur?*

Het langer openhouden van deze tussentijdse locatie dan nu wordt beschreven, is niet het uitgangspunt van het college. Dit is ook niet als voorwaarde of harde eis meegenomen in de préverkenning, waardoor we op dit moment geen uitspraken kunnen doen over een voorkeurslocatie. Wel zien we op dit moment een continue vraag naar noodopvang plekken vanuit Den Haag, we weten niet hoe dit er in de toekomst uit zal zien.

CDA

1. *Hoeveel locaties zijn in totaal onderzocht in de préverkenning en om welke typen locaties ging het?*

In de (vertrouwelijke) préverkenning is stadsbreed gezocht naar mogelijkheden voor een tijdelijke locatie. Hierbij zijn zowel instapklare locaties, zoals hotels of cruiseboten, als te (ver)bouwen locaties meegenomen. Denk hierbij aan kantoorpanden en lege kavels. In totaal zijn er dertien opties bekeken, inclusief de twee locaties die nu worden verkend.

2. *Welke verschillen ziet het college op dit moment tussen Voorsterpoort en Hessenpoort als het gaat om leefbaarheid, bereikbaarheid, beheersbaarheid en impact op de omgeving?*

Op dit moment zijn beide locaties in verkenning en worden de 7B's (beschikbaarheid, betaalbaarheid, bereikbaarheid, bespreekbaarheid, beheersbaarheid, bruikbaarheid, buurt) onderzocht. De uitkomst van de verkenning zal meer duidelijkheid geven over de leefbaarheid, bereikbaarheid, beheersbaarheid en impact op de omgeving, waarna het college dit terug zal koppelen aan de raad, zodat zij een weloverwogen besluit kunnen nemen. In de bijlagen van de raadsbrief is meer te lezen over de resultaten van de préverkenning naar beide locaties: [Document Zwolle - Bijlage 1 – 7B informatie Retailkavel Voorsterpoort - iBabs Publiekspportaal](#) [Document Zwolle - Bijlage 2 – 7B informatie Hessenpoort 3 - iBabs Publiekspportaal](#)

3. *Wat kan door input uit de omgeving daadwerkelijk nog wijzigen? Op welke zaken hebben zij invloed?*

Participatie is mogelijk over het 'hoe': de inpassing en andere praktische zaken. Inwoners kunnen meedenken hoe we een locatie succesvol kunnen realiseren. Dat kan bijvoorbeeld gaan over onderwerpen als looproutes, verkeersontsluiting, veiligheid en de ruimtelijke inpassing in de omgeving. Daarmee dragen ze bij aan de invulling van de 7B's. College en raad maken vervolgens de afweging en nemen het locatiebesluit.

4. *Welke voorbereidingen treft het college momenteel voor het geval één of beide voorkeurslocaties in de verkenning alsnog afvallen?*

Onderdeel van de (formele) verkenning is het uitwerken van scenario's voor het geval één of beide voorkeurslocaties alsnog afvallen. Hiertoe zijn we onder andere in gesprek met het COA

Datum 8 juni 2026

om te beoordelen welke alternatieve opties er dan zijn.

5. *Welke minimale voorzieningen of vormen van begeleiding zouden onder druk komen te staan bij een kleinere locatie?*

Bij een kleinere locatie zijn voorzieningen als gezondheidszorg, taallessen en dagelijkse begeleiding in de basis niet voorhanden. Bewoners van een azc dienen dan uit te wijken naar een andere locatie. Welke voorzieningen beschikbaar zullen zijn in de tijdelijke locatie ter overbrugging van de Meeuwenlaan en het azc in de Tippe zal tijdens de formele verkenning met het COA worden afgestemd. Het college vindt instandhouding van het huidige voorzieningenniveau wenselijk.

6. *Welke waarborgen ziet het college om te voorkomen dat een tijdelijke locatie uiteindelijk langer nodig blijft dan nu voorzien?*

Het langer openhouden van deze tussentijdse locatie dan nu wordt beschreven, is niet het uitgangspunt van het college. Dit is ook niet als voorwaarde of harde eis meegenomen in de préverkenning. Wel zien we op dit moment een continue vraag naar noodopvang plekken vanuit Den Haag, we weten niet hoe dit er in de toekomst uit zal zien.

Stadspartij Zwolle

1. *Bent u alsnog bereid om te kiezen voor volwaardige inspraak, zodat niet vooraf vaststaat dat opvang op één of beide locaties gerealiseerd wordt?*

Het college geeft uitvoering ons eigen vastgesteld beleid ([Lange termijn aanpak opgave vluchtelingen 2023-2027](#)) dat we 600 permanente opvangplekken realiseren en aan onze wettelijke verplichting vanuit de Spreidingswet. Binnen deze kaders is inspraak mogelijk in de vorm van advies op de 7B's.

2. *Wat is het scenario als beide beoogde tijdelijke locaties op 1 februari 2027 niet beschikbaar kunnen zijn voor opvang van asielzoekers en statushouders?*

Onderdeel van de (formele) verkenning is het uitwerken van scenario's voor het geval één of beide voorkeurslocaties alsnog afvallen of niet beschikbaar zijn op 1 februari 2027. Hiertoe zijn we onder andere in gesprek met het COA om te beoordelen welke alternatieve opties er dan zijn.

3. *Vindt u het bij nader inzien ook ongepast om onder verwijzing naar de minister de druk op te voeren?*

Het college is niet van mening dat het de druk opvoert, maar de raad meeneemt in een scenario wanneer wij in het geheel niet voldoen aan onze wettelijke verplichtingen. Onder de huidige wet- en regelgeving (Spreidingswet) dienen wij uitvoering te geven aan onze taakstelling om opvangplekken te realiseren voor 656 asielzoekers. We hebben op 9 april jl. een [brief](#) van de minister ontvangen met het verzoek om te verantwoorden waarom wij niet voldoen aan onze taakstelling. Als uit die aangeleverde informatie onvoldoende voortgang blijkt, zullen we als gemeente onder actief toezicht worden gezet (fase 3). Het behoort tot de instrumenten van de minister van Asiel en Migratie, als interbestuurlijk toezichthouder, om in geval van taakverwaarlozing over te gaan tot indeplaatsstelling (fase 6).

Datum 8 juni 2026

4. *Ziet u het werkelijk gebeuren dat de minister in Zwolle een opvanglocatie gaat aanwijzen, zonder dat er instemming van de gemeenteraad is, en zonder inspraak van inwoners?*
Het behoort tot de instrumenten van de minister van Asiel en Migratie, als interbestuurlijk toezichthouder, om in geval van taakverwaarlozing over te gaan tot indeplaatsstelling, zie ook de [brief](#) van 9 april jl..

Fractie Bijleveld en Forum voor Democratie

1. *Toepassing participatiekader HANZA*

Op welke wijze verhoudt het in het kader van HANZA gehanteerde zogenoemde go/no-go-moment zich tot het uitgangspunt dat inwoners niet mogen meebeslissen over de geschiktheid van een locatie?

Het uiteindelijke besluit over de locatie ligt bij college en raad. De participatieruimte ligt hier in meedenken hoe een locatie succesvol kan zijn op die plek. Hiermee dragen inwoners bij aan de invulling van de 7B's. De afweging hiervan leidt tot college- en raadsbesluit.

Op [9 februari jl.](#) is de raad geïnformeerd dat de term Go//No go moment wordt gewijzigd in 'Hanza! voortgangcheck: kunnen we door naar de volgende fase?'. Bij de voortgangcheck hoeven alle deelnemers het niet inhoudelijk volledig met elkaar eens te zijn. De initiatiefnemer en de deelnemers kunnen constateren dat op enkele punten een verschil van mening is/ blijft, maar wel de volgende fase starten. De voortgangcheck gaat daarmee niet over de participatieruimte. Dus bijvoorbeeld of na fase 2 waarin meningen e.d. zijn opgehaald, gestart kan worden met de verantwoording in het participatiejournaal (fase 3).

Kan het college gemotiveerd uiteenzetten hoe het participatiemethode HANZA in dit traject op zorgvuldige en consistente wijze wordt toegepast?

We werken volgens de drie fasen van Hanza! Voor dit traject is een participatieplan opgesteld volgens fase 1 van Hanza! waarin omschreven staat wat de participatieruimte en vraag is, de kaders, de actoren, wie het besluit neemt. Over de meest passende wijze van participatie is onder andere afstemming geweest met het COA en wijkmanagers. Of inwoners over het participatieplan kunnen meedenken, verschilt per thema. In het geval van een verkenning voor (tijdelijke) asielopvang start de participatie in fase 2.

In Fase 2 van Hanza! halen we op basis van de participatievraag op wat mensen belangrijk vinden. Omwonenden en andere belanghebbenden kunnen meedenken over hoe een locatie succesvol kan zijn op die plek. Hiermee dragen ze bij aan de invulling van de 7B's. Het college maakt een afweging van deze 7B's en legt het besluit voor aan de gemeenteraad.

De participatieruimte, kaders e.d. worden actief aan de deelnemers gecommuniceerd via een Hanza A4tje. Op maximaal één A4tje wordt inzichtelijk gemaakt: Wat het onderwerp van het participatietraject is; Waarover deelnemers (wel en niet) participeren; Wat het tijdspad van het participatietraject is; Wat de mate van beslissingsbevoegdheid van de betrokkenen (op de diverse onderdelen) is en wie uiteindelijk beslist; Wat er met de uitkomsten van het participatieproces wordt gedaan en welke afwegingen daaraan ten grondslag liggen; En op welke wijze dit wordt teruggekoppeld. Ook tijdens de bijeenkomsten en op de website wordt aangegeven hoe het participatieproces volgens Hanza! verloopt.

Om de uitgenodigde omwonenden en andere belanghebbenden die dit willen de mogelijkheid te geven mee te doen, is het zowel fysiek als digitaal mogelijk om mee te denken.

Datum 8 juni 2026

In fase 3 zal de opbrengst verwerkt worden in een participatiejournaal en worden teruggekoppeld.

2. *Selectie van industrieterreinen als mogelijke locaties*

Kan het college toelichten hoe het mogelijk is dat thans industrieterreinen als potentiële opvanglocaties naar voren komen, terwijl bij de eerdere besluitvorming rondom de locatie De Tippe vorig jaar is aangegeven dat geen andere geschikte locaties voorhanden waren? De zoektocht naar een geschikte locatie voor een permanente opvanglocatie betreft andere parameters/criteria dan de zoektocht naar een tijdelijke locatie.

3. *Heroverweging locatie De Tippe*

In hoeverre bestaat de mogelijkheid om de ontwikkeling van de opvanglocatie De Tippe te heroverwegen dan wel te beëindigen, en in plaats daarvan één of beide thans voorgestelde industriële locaties aan te wijzen als permanente opvanglocatie?

De raad heeft op 7 juli 2025 besloten de kavel in de Tippe aan te wijzen voor het realiseren van permanente asielopvang. De twee kavels die in formele verkenning zijn voor een tussentijdse opvanglocatie zijn in de zoektocht naar een permanente locatie niet naar voren gekomen als mogelijke locaties, gezien de ligging op bedrijventerreinen. Het betreft kavels die beoogd zijn voor een andere permanente invulling dan asielopvang en niet geschikt zijn voor permanente opvang.

4. *Taakstelling en inspanningsverplichting*

Onderkent het college dat het behalen van de taakstelling zoals bedoeld in de Spreidingswet mogelijk niet realiseerbaar is binnen de gestelde termijn? In hoeverre acht het college het juridisch en bestuurlijk verdedigbaar om te volstaan met het aantonen van een inspanningsverplichting richting het Rijk?

Op 1 juli 2025 dienden gemeenten te voldoen aan hun wettelijke taak door vanaf deze datum het aantal asielopvangplekken mogelijk te maken zoals bepaald in eerder genomen verdeelbesluiten. We behalen daarmee al bijna een jaar niet onze taakstelling. Ook heeft de raad in 2023 eigen beleid vastgesteld om 600 permanente opvangplekken te realiseren ([Lange termijn aanpak opgave vluchtelingen 2023-2027](#)). We hebben op 9 april jl. een [brief](#) van de minister ontvangen met het verzoek om te verantwoorden waarom wij niet voldoen aan onze taakstelling. Als uit die aangeleverde informatie onvoldoende voortgang blijkt, zullen we als gemeente onder actief toezicht worden gezet (fase 3). Onderdeel hiervan is dat het ministerie in gesprek wil om te bepalen in hoeverre wij ons inspannen om opvangplekken te realiseren en hoe wij daarbij ondersteund kunnen worden vanuit het Rijk. Er wordt ambtelijk naar invulling gezocht voor het realiseren van de resterende 256 opvangplekken van onze taakstelling. Hiervoor lopen op dit moment verkenningen naar de Rijnlaan, Professor Feldmannweg en het Schippersinternaat.

5. *Instellen van een tijdelijke opnamestop*

Is het college bereid te onderzoeken of het instellen van een tijdelijke opnamestop voor nieuwe vluchtelingen, gecombineerd met het gefaseerd laten uitstromen van huidige bewoners, een reële optie vormt om de sluiting van de locatie Meeuwenlaan per 1 februari 2027 te waarborgen?

Het onderzoeken van een tijdelijke opnamestop is wat het college betreft niet aan de orde. De

Datum 8 juni 2026

bewoners van de Meeuwenlaan zijn veelal statushouders die al aan Zwolle of regiogemeente gekoppeld zijn. We vinden het belangrijk dat we hen in onze stad behouden, zodat aan hun toekomst blijven bouwen en hun sociale netwerk niet verliezen. Een tijdelijke opnamestop zou betekenen dat we gemaakte afspraken met het COA in de bestuursovereenkomst Meeuwenlaan niet nakomen of moeten wijzigen. Ook zouden we nog verder afwijken van onze wettelijke taakstelling.

6. *Beheer en schaalgrootte van opvanglocaties*

Kan het college motiveren waarom wordt gekozen voor tijdelijke grootschalige opvanglocaties onder beheer van het COA, en in hoeverre is overwogen om opvang kleinschaliger en onder gemeentelijk beheer te organiseren om meer regie te behouden?

Het COA heeft de kennis, kunde en de ervaring in het organiseren van tijdelijke opvanglocaties. Kleinschaligere opvang voor deze korte duur, eventueel in eigen beheer, betekent een grote gemeentelijke investering, waar op dit moment in de begroting geen ruimte voor is gereserveerd. Het onderzoek naar de (on)mogelijkheden van een Duurzame Gemeentelijke Opvang (DGO) waarmee we kleinschaligere opvang in eigen regie kunnen organiseren, loopt nog en richt zich op langdurige/ permanente opvang.

7. *Is het college bereid toe te zeggen dat, indien beide voorgestelde locaties geschikt worden bevonden, maximaal één locatie zal worden aangewezen voor opvang van 300 vluchtelingen, dan wel dat per locatie een maximumcapaciteit van 150 vluchtelingen zal worden gehanteerd?*

8. *Betekent het aanwijzen van twee locaties met een maximale capaciteit van 300 vluchtelingen per locatie dat er opvang voor maximaal 600 vluchtelingen gerealiseerd kan worden?*

9. *Als op de locatie De Tippe maximaal 400 vluchtelingen kunnen worden opgevangen, hoe voorziet het college in de opvang van de overige 200 vluchtelingen, indien besloten wordt dat beide tijdelijke locaties 300 vluchtelingen gaan opvangen?*

De verkenning naar een tussentijdse opvanglocatie ter overbrugging van de sluiting van de Meeuwenlaan en de opening van het azc in de Tippe is bedoeld om een plek te kunnen bieden aan de 300 bewoners van de Meeuwenlaan. Dit zijn veelal statushouders die al aan Zwolle of regiogemeente gekoppeld zijn. We vinden het belangrijk dat we hen in onze stad behouden, zodat aan hun toekomst blijven bouwen en hun sociale netwerk niet verliezen. Het college heeft niet de intentie om voor een grotere groep dan die 300 bewoners een tijdelijke opvang te bieden. Dit is ook niet als voorwaarde of harde eis meegenomen in de préverkenning. Wel zien we op dit moment een continue vraag naar noodopvang plekken vanuit Den Haag, we weten niet hoe dit er in de toekomst uit zal zien.

We hebben nog verder invulling te geven aan onze taakstelling vanuit de Spreidingswet en dienen we nog 256 (permanente) opvangplekken te realiseren. Er wordt ambtelijk naar invulling gezocht voor het realiseren van die resterende opvangplekken. Hiervoor lopen op dit moment verkenningen naar de Rijnlaan, Professor Feldmannweg en het Schippersinternaat.

10. *Begripsbepaling “tijdelijke opvang” en duur van gebruik*

Kan het college nader specificeren wat in dit verband onder “tijdelijke opvang” wordt verstaan? Over welke concrete termijn (uitgedrukt in jaren) wordt gesproken voor het gebruik van de beoogde tussenlocatie(s)?

De 300 bewoners van de Meeuwenlaan worden vanaf 1 februari 2027, wanneer de

Datum 8 juni 2026

Meeuwenlaan moet sluiten, tot het openen van het azc in de Tippe, opgevangen op de tijdelijke locatie. Het azc in de Tippe wordt naar verwachting eind 2027 geopend. Het college heeft niet de intentie de tijdelijke locatie langer open te houden dan tot de opening van het azc in De Tippe. Wel zien we op dit moment een continue vraag naar noodopvang plekken vanuit Den Haag, we weten niet hoe dit er in de toekomst uit zal zien.

11. *Beschikbaarheid van elektriciteitscapaciteit*

Gelet op de in de gemeente Zwolle bestaande schaarste aan beschikbare elektriciteitscapaciteit, kan het college gemotiveerd uiteenzetten op welke wijze wordt voorzien in een toereikende en tijdige aansluiting op het elektriciteitsnet voor zowel de beoogde tijdelijke opvanglocaties als de locatie De Tippe?

Op beide tijdelijke locaties is een aanvraag gedaan voor toereikende en tijdige aansluiting op het elektriciteitsnet. Wanneer na de verkenning tot één locatie besloten wordt, zal de aanvraag op de andere locatie worden ingetrokken. Tegelijkertijd wordt onderzocht of, in het geval dat bekabelde elektriciteit toch geen mogelijkheid blijkt te zijn, er via andere manieren voldoende stroom kan worden afgegeven. Dit zou dan bijvoorbeeld via aggregaten gebeuren.

Voor de Tippe loopt de aanvraag voor aansluiting via het COA.

12. *Kosten infrastructuur en nutsvoorzieningen*

Kan het college inzichtelijk maken welke kosten gemoeid zijn met het realiseren van de benodigde aansluitingen voor riolering, energie en water ten behoeve van de beoogde tijdelijke opvanglocaties? Daarbij ingaan op; voor wiens rekening deze kosten komen, in hoeverre deze kosten als tijdelijk dan wel structureel van aard zijn en welke financiële risico's bestaan indien de voorzieningen niet tijdig of volledig gerealiseerd kunnen worden.

Het COA werkt momenteel aan een nauwkeurige en gedetailleerde kostenraming voor de twee locaties die worden verkend. Dit wordt meegenomen in de verkenning van de beide locaties.

Tijdens de verkenning wordt verder onderzocht of er kosten zijn voor de gemeente Zwolle, en of deze kosten nog verschillen per locatie.

13. *Bent u bekend met de documentaire (27 maart) van het YouTube-kanaal Dutch Travel Maniac, waarin anonieme beveiligers, (voormalige) bewoners en winkeliers uitgebreid verklaren over structurele misstanden op COA-locaties, waaronder het aanmeldcentrum Ter Apel en AZC Budel?*

Ja

[Dutch Travel Maniac betrapt dealende asielzoekers Ter Apel! - YouTube](#) (korte versie)

[What It's Really Like Inside the Netherlands' Largest Asylum Center NL - YouTube](#) (deel 1)

[EXPOSING the dutch asylum seeker system NL - YouTube](#) (deel 2)

14. *Om deze taferelen te voorkomen, wat geeft het COA aan welke maatregelen worden getroffen om wapen/drugsbezit op COA-locaties te voorkomen en te bestrijden?*

Het bezit van illegale drugs en wapens en de handel daarin is op COA-locaties verboden.

Bewoners worden hier bij aankomst expliciet gewezen in relatie tot de huisregels. Het COA doet aangifte van strafbare feiten en/of doet melding bij de politie in situaties waarbij de

Datum 8 juni 2026

openbare orde en veiligheid in het geding is. Aanvullend kan het COA een passende maatregel opleggen en kan de IND het aanvraagproces versnellen.

15. *Is het u bekend dat beveiligers op COA-locaties verklaren dat er op wekelijkse basis massale vechtpartijen en steekincidenten plaatsvinden en dat er dagelijks kleinere opstootjes zijn?*

U baseert zich op een eenzijdige bron. We staan in goed en nauw contact met de locatiemanagers van de COA locaties in Zwolle. Er zijn geen signalen vanuit die locaties over dit type incidenten.

16. *Deelt u de mening dat het onverantwoord is om nieuwe AZC-locaties te openen zolang de veiligheid op bestaande locaties niet op orde is, zowel voor bewoners als voor omwonenden en personeel?*

Nee, het college is van mening dat de veiligheid op bestaande locaties (in Zwolle) op orde is.

17. *Kunt u toelichten waarom de politie, zoals door meerdere bronnen uit de documentaire wordt gesteld, beperkt in staat is om op te treden tegen bewoners van AZC's die zich schuldig maken aan strafbare feiten, omdat deze geen Nederlandse identiteit hebben?*

De politie geeft aan geen belemmeringen te zien om op te treden tegen personen die geen Nederlandse nationaliteit hebben.

18. *Bent u bereid structurele, onaangekondigde inspecties op COA-locaties in te voeren, zodat een realistisch beeld van de dagelijkse situatie kan worden verkregen?*

Nee, daartoe is het college niet bereid.

19. *Bent u bereid een onafhankelijk onderzoek te laten instellen naar de wijze waarop het COA omgaat met veiligheidsincidenten, de registratie daarvan en het functioneren van interne klachtenprocedures voorafgaand het ondertekenen van de overeenkomst?*

Nee, daartoe is het college niet bereid.

Of in de overeenkomst op te nemen, dat als blijkt dat het COA haar klachtenprocedure/omgang met veiligheidsincidenten niet op orde heeft, de gemeente Zwolle kan afzien van de besluitvorming?

Het college ziet geen aanleiding om te twifelen aan toekomstig handelen van het COA en vindt afzien van besluitvorming daarom niet op zijn plaats. In de [samenwerkingsovereenkomst](#) met het COA zijn afspraken opgenomen over klachtenprocedures/omgang met veiligheidsincidenten.

Openbaarheid

Deze raadsbrief is openbaar. Bijlage 1: Geheim memo afgevalen locaties préverkenning is geheim op grond van artikel 5.1 lid 2 sub b (De bescherming van de economische of financiële belangen van de staat en andere publiekrechtelijke lichamen) en sub i (het goed functioneren van de gemeente Zwolle) van de Wet open overheid. Deze geheimhouding wordt opgelegd tot 16 juni 2031.

voorstel

Zwolle

Datum 8 juni 2026

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer